

PRÍHOVOR

Vážení čitatelia,

dostávate druhé vydanie tohtoročného Súťažného spravodajcu. Za uplynulé tri mesiace Protimonopolný úrad SR riešil niekoľko zaujímavých, spoločensky a hospodársky závažných a komplikovaných prípadov. Posudzoval a schválil viacero koncentrácií, zaoberal sa zložitými kauzami zneužívania dominantného postavenia, ukončil viacero šetrení v tejto oblasti ako aj v oblasti dohôd obmedzujúcich súťaž. V Súťažnom spravodajcovi prinášame aj názor úradu k niektorým problematickým rozhodnutiam súdov. Okrem riešenia prípadov sa úrad aktívne zapájal do legislatívneho procesu svojimi pripomienkami k viacerým návrhom zákonov a nariadení. V apríli a júni úrad usporiadal workshopy pre predstaviteľov samospráv a profesijných združení na témy, ktoré sa ich bytostne dotýkajú, a na ktoré hľadajú profesionálne odpovede. Zamestnanci úradu sa prezentovali aj na odborných zahraničných fórach – konferenciách, seminároch, stretnutiach národných súťažných inštitúcií, publikovali svoje názory, postrehy a výsledky šetrení v odborných publikáciách. Na stránkach Súťažného spravodajcu, ktorý je odrazom mnohostranných aktivít úradu, už tradične predstavujeme jednotlivé pracoviská v rubrike Kto sme. Tentoraz odpovedá Michaela Nosa z odboru Legislatívno-právneho a európskych záležitostí, ktorá zabezpečuje zahraničnú agendu. V závere nášho periodika nájdete anketu, ktorou sa úrad usiluje získať spätnú väzbu o tom, ako verejnosť vníma nielen slovenskú súťažnú inštitúciu ale aj otázky súvisiace s hospodárskou súťažou.

OBSAH

NAŠE AKTIVITY.....	1
Kontrola koncentrácií.....	1
Zneužívanie dominantného postavenia.....	2
Dohody obmedzujúce súťaž.....	3
Rozhodnutia súdov.....	3
Súťažná advokácia.....	4
Semináre.....	6
Aktuality z úradu.....	6
AKTUALITY Z EURÓPSKEJ KOMISIE.....	7
ROZHODNUTIA INÝCH SÚŤAŽNÝCH AUTORÍT.....	8
KTO SME.....	10
PRIPRAVUJEME.....	11
ANKETA PRE MÉDIÁ.....	12
ANKETA PRE PODNIKATEĽOV.....	15

NAŠE AKTIVITY

KONTROLA KONCENTRÁCIÍ

V sledovanom období apríl – jún 2011 schválil úrad 3 koncentrácie. Sú to koncentrácie podnikateľov Agrofert Holding, a. s. a Procházka holding, a. s. v potravinárskom priemysle, koncentrácia podnikateľov Agrofert Holding, a. s. a Animalco, a. s. v potravinárskom priemysle, koncentrácia podnikateľov HOLCIM a Východoslovenské stavebné hmoty, a. s. v oblasti výroby stavebných materiálov. Posledne menovanú koncentráciu úrad schválil s podmienkou.

❖ Koncentrácia HOLCIM a VHS schválená s podmienkou

Odbor koncentrácií schválil dňa 16. 5. 2011 koncentráciu spočívajúcu v získaní priamej výlučnej kontroly podnikateľa HOLCIM Auslandsbeteiligungs GmbH, Spolková republika Nemecko (ďalej len „Holcim“) nad podnikom podnikateľa

Východoslovenské stavebné hmoty, a. s. Slovenská republika (ďalej len „VSH“), s podmienkou, nakoľko táto transakcia predstavovala riziko pre súťaž. Pri analýze dopadov koncentrácie na viaceré trhy úrad zistil, že koncentrácia negatívne ovplyvní podmienky efektívnej hospodárskej súťaže, nakoľko podnikateľ Holcim, ktorý bol v období 2005 až 2010 s výnimkou roku 2009 najväčším dodávateľom šedého cementu na Slovensku, získa na relevantnom trhu výroby a predaja šedého cementu v SR dominantné postavenie. Podnikateľ Holcim v dôsledku koncentrácie nebude vystavený podstatnej hospodárskej súťaži a vzhľadom na svoju ekonomickú silu sa bude môcť správať nezávisle. Preto úrad vyzval podnikateľa Holcim na predloženie podmienok a s nimi súvisiacich povinností, ktoré môžu predísť súťažným rizikám. Podnikateľ Holcim navrhol odpredaj svojho Terminálu Vlkanová nachádzajúceho sa v oblasti s najväčším prekrytím aktivít

koncentrujúcich sa strán, v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie životaschopnosti a konkurencieschopnosti predávaného podnikania nadobúdateľovi, o ktorom úrad rozhodne, či spĺňa požadované kritériá. Úrad otestoval navrhnuté podmienky a na základe testovania na trhu, ako aj z informácií získaných v správnom konaní zistil, že k súťažnému problému nedôjde v prípade odpredaja Terminálu Vlkánová nezávislému nadobúdateľovi, neprepojenému s účastníkmi koncentrácie a ich ekonomickými skupinami, ktorý má skúsenosti, stimul a možnosť udržiavať a rozvíjať podnikanie, a ktorý by bol schopný vyvinúť efektívny konkurenčný tlak na podnikateľa Holcim po realizácii koncentrácie. Vzhľadom na uvedené úrad koncentráciu schválil, pričom súhlas viazal na navrhnuté podmienky a s nimi súvisiace povinnosti. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 5. 2011.

ZNEUŽÍVANIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA

❖ Začalo sa správne konanie voči ZSE Distribúcia

Odbor zneužívania dominantného postavenia začal dňa 25. 5. 2011 správne konanie voči spoločnosti ZSE Distribúcia, a. s. v veci podozrenia z porušenia zákazu zneužívania dominantného postavenia podľa ust. § 8 ods. 2 a 6 zákona. Predmetom správneho konania je účtovanie neprímerane vysokého poplatku za vykonanie nadštandardného odpočtu registrov elektromera. Správne konanie bolo otvorené na základe prešetovania podnetu jedného z účastníkov trhu s elektrinou. V predmetnom konaní bude úrad skúmať výšku poplatku za vykonanie nadštandardného odpočtu registrov elektromera najmä vzhľadom na náklady potrebné na jeho vykonanie, ako aj na výšku obdobných poplatkov porovnateľných podnikateľov. Na posúdenie praktiky bude mať vplyv aj analýza jej dopadov.

ŠETRENIA V OBLASTI ZNEUŽÍVANIA DOMINANTNÉHO POSTAVENIA

❖ SPP – Distribúcia

V máji úrad ukončil prešetovanie v oblasti pripájania novovybudovaných lokálnych plynárenských zariadení (ďalej len „PZ“) na distribučnú sieť spoločnosti SPP – distribúcia, a. s. v rámci ktorého sa zaoberal podnetmi doručenými viacerými subjektmi v rovnakej veci. Problematickým bol pre vlastníkov jednotlivých PZ postup spoločnosti SPP – distribúcia, a. s. pri usporadúvaní vzťahu k týmto PZ formou uzatvárania zmluvy o nájme a neprímerané sa vlastníkom javili aj niektoré konkrétne ustanovenia v tejto zmluve.

Úrad všetky namietané skutočnosti preskúmal a na základe svojich zistení konštatoval, že spoločnosť SPP – distribúcia, a. s. postupuje pri usporadúvaní vzťahov k cudzím PZ jednotne a

objektívne, zohľadňujúc pri tom platné pravidlá energetickej legislatívy. Konaním spoločnosti SPP – distribúcia, a. s. v danej oblasti teda nedošlo k obmedzeniu hospodárskej súťaže podľa zákona a preto úrad predmetné prešetovanie zastavil.

❖ Megawaste

V apríli úrad ukončil prešetovanie spoločnosti Megawaste Slovakia, s. r. o. (ďalej len „Megawaste“) pre podozrenie z porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Podľa podnetu sa spoločnosť Megawaste usilovala vytlačiť svojho konkurenta, spoločnosť Chudovský, a. s. (ďalej len „Chudovský“) z trhu, keď odmietla uskladiť komunálny odpad (ďalej len „KO“) vyzbieraný spoločnosťou Chudovský na skládke komunálneho odpadu Sverepec.

Podnet uvádzal, že spoločnosť Megawaste, majiteľ skládky, chcela odpad vyprodukovaný obcami – zmluvnými partnermi spoločnosti Chudovský, ukladať na skládke pod podmienkou, že ho nebude vozit' spoločnosť Chudovský ale Megawaste. Toto správanie bolo podľa podnetu považované za zneužívanie dominantného postavenia spoločnosťou Megawaste.

Úrad vykonal prešetovanie na trhu, posúdil správanie sa spoločnosti Megawaste a dospel k záveru, že táto spoločnosť nemá na danom trhu dominantné postavenie, preto ani nemohlo dôjsť k zneužitiu dominantného postavenia. Z tohto dôvodu úrad prešetovanie ukončil.

❖ Slovglass – SPP

V prípade Slovglass verzus SPP, a. s. malo dôjsť k porušeniu zákona tým, že spoločnosť SPP, a. s. odmietla uzatvoriť zmluvu so spoločnosťou Slovglass na dodávku plynu na január 2011. Spoločnosť Slovglass sa domnievala, že SPP, a. s. odmietla uzatvoriť zmluvu preto, že sa dozvedela o ich odchode k inému dodávateľovi plynu. Slovglass nemal na január uzavretú zmluvu so žiadnym dodávateľom plynu, v dôsledku čoho hrozilo odpojenie od dodávok plynu, a tým odstavenie výroby a veľké škody na majetku spoločnosti.

Úrad šetrením dospel k záveru, že spoločnosť Slovglass opakovane neplnila svoje finančné záväzky voči spoločnosti SPP, a. s. ktoré jej vyplývali z existujúcej Zmluvy o dodávke plynu. Túto situáciu sa SPP, a. s. pokúšala v minulosti opakovane riešiť, no k zlepšeniu platobnej schopnosti dlhodobo nedochádzalo. Spoločnosť SPP, a. s., sa preto rozhodla zmluvný vzťah so Slovglass nepredĺžiť.

Ak si odberateľ neplní svoje finančné záväzky a dodávateľ mu preto odmietne ďalej dodávať tovar, považuje sa to za objektívny dôvod, na základe ktorého sa dané konanie neposudzuje ako zneužitie dominantného postavenia. Keďže sa navyše nenašli žiadne súťažné motívy, ktoré by nasvedčovali

tomu, že spoločnosť SPP, a. s. mala snahu vytlačiť z trhu svojho konkurenta, úrad prípad ukončil.

❖ Nitriansky samosprávny kraj a ENERGO-SK

Úrad prešetroval, či konaním Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej len „NSK“) a spoločnosti ENERGO-SK, a. s. (ďalej len „ENERGO-SK“) založenej NSK za účelom správy energetických zariadení v objektoch organizácií NSK mohlo dôjsť k porušeniu zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Sťažovateľ, prevádzkovateľ Nemocnice Topoľčany, n. o., ktorý nemocnicu prevádzkoval na základe nájomnej zmluvy s NSK, namietal, že NSK v súčinnosti so spoločnosťou ENERGO-SK donútil Nemocnicu Topoľčany uzavrieť nevýhodnú zmluvu o dodávke a odbere tepla so spoločnosťou ENERGO-SK, čím jej znemožnil zvoliť si vlastného dodávateľa a racionalizovať náklady nemocnice. Ďalej úrad preskúmaval, či spoločnosť ENERGO-SK, tým že následne presunula niektoré činnosti správy energetických zariadení Nemocnice Topoľčany na ďalšiu spoločnosť, ktorou bola spoločnosť ENERGYR NITRA, s. r. o. v konečnom dôsledku nespôsobilá predraženiu nákladov pre nemocnicu. Po vyhodnotení podkladov a informácií úrad nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že došlo k zneužitiu dominantného postavenia alebo k inému obmedzeniu súťaže, a preto sa podnetom ďalej nezaoberal.

DOHODY OBMEDZUJÚCE SÚŤAŽ

❖ Ukončenie prešetrovania Hayek Consulting

Na základe informácií zverejnených v priebehu septembra a októbra 2010 začal Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (ďalej „úrad“) prešetrovanie, ktorého cieľom bolo zistiť možné porušenie § 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže v súvislosti s verejnými obstarávaniami, ktorých sa zúčastnila spoločnosť Hayek Consulting, s. r. o..

Úrad preskúmal tendre realizované v rokoch 2007 až 2010 Ministerstvom financií SR (ďalej „MF SR“) a Ministerstvom hospodárstva SR (ním riadenou Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania).

Úrad neskúmal, ani nie je oprávnený preverovať a hodnotiť postupy obstarávateľov podľa zákona o verejnom obstarávaní, ani spôsob a hospodárnosť využitia prostriedkov zo štátneho rozpočtu obstarávateľmi. Úrad má kompetencie preskúmavať, či určitým konaním subjektov nedošlo k obmedzeniu hospodárskej súťaže. V tomto prípade obmedzenie súťaže mohlo spočívať v porušení zákazu stanoveného v § 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, t.j. zákazu uzatvárania dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž.

Vo verejnom obstarávaní úrad preveruje, či podnikatelia nekoordinovali svoj postup pri predkladaní ponúk. Cieľom

verejného obstarávania je v súťaži nezávislých ponúk vybrať ekonomicky najvýhodnejšie riešenie pre obstarávateľa. Ak ponuky nie sú nezávislé, ale je vopred dohodnutý víťaz alebo iné formy nekonzultovania si, znamená to vyššie ceny, ktoré platia obstarávateľia z verejných zdrojov. Preto úrad podozrenia na takéto protiprávne konanie preveruje. V tomto prípade bolo cieľom preveriť, či v súvislosti s predmetnými verejnými obstarávaniami nedošlo k dohode medzi podnikateľom Hayek Consulting, s. r. o. a ostatnými účastníkmi verejných súťaží, ako naznačovali verejne dostupné informácie z médií. Indíciami boli v tomto prípade i existujúce, najmä personálne, väzby medzi niektorými zo spoločností, čo predstavuje priestor pre možné osobné kontakty a naznačuje tak komunikačný priestor na uzavretie takejto dohody. Úrad analyzoval predložené ponuky a preveroval u účastníkov tendrov ďalšie skutočnosti týkajúce sa prípravy a predkladania ponúk.

V tomto prípade nebolo možné získať dôkazy požadované na preukázanie kartelovej dohody. Úrad preto prešetrovanie ukončil. Všeobecne platí, že pri odhaľovaní kartelových dohôd je dôležité, aby sa tí, ktorí majú podozrenie na takéto konanie, obrátili priamo na Protimonopolný úrad, pretože medializácia informácie, že sa úrad prípadom zaoberá, sťažuje získavanie a zaisťovanie dôkazov.

ROZHODNUTIA SÚDOV

❖ Najvyšší súd potvrdil 3 miliónovú pokutu pre Letisko M. R. Štefánika – Airport

Najvyšší súd SR 7. 4. 2011 potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorý zamietol žalobu spoločnosti Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) voči Protimonopolnému úradu SR. Tým potvrdil rozhodnutie úradu z januára 2005 vo veci zneužívania dominantného postavenia podnikateľom Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) ako aj peňažnú pokutu vo výške 3 000 000 slovenských korún (99 581,76 €) za zneužívanie dominantného postavenia. Najvyšší súd SR kvalifikoval konanie žalobcu, ktorý odmietal zabezpečiť spoločnosti TWO WINGS, s. r. o., Košice prístup k odbavovacej ploche letiska M. R. Štefánika ako zneužívanie dominantného postavenia. Letisko obmedzovalo právo poskytovať služby a obslužné činnosti pri dodávke jedál a nápojov na palubu lietadiel leteckých dopravcov na letisku BTS. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR nie je prípustný opravný prostriedok.

❖ Najvyšší súd potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v prípade Slovak Telecom

Najvyšší súd SR rozhodol o dvoch prípadoch zneužívania dominantného postavenia spoločnosťou Slovak Telecom, a. s..

Svojim verdiktom potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave. Ten zrušil rozhodnutie úradu, ktorý v roku 2005 a následne v roku 2008 uložil pokutu 885 000 000 Sk spoločnosti Slovak Telecom, a. s. za neposkytnutie prístupu k sústave miestnych vedení. Prístup k sústave miestnych vedení mal v danom čase potenciál umožniť občanom SR širšiu paletu internetových služieb.

Neposkytnutie prístupu k miestnym vedeniam malo podľa úradu negatívne dopady na spotrebiteľov, ktorí v dôsledku obmedzenej, alebo na niektorých trhoch úplne vylúčenej súťaže, nemali možnosť benefitovať z tlaku konkurencie v podobe nižších cien, kvalitnejších produktov alebo služieb, zavádzania nových technológií a pod.

Súd zrušil aj rozhodnutie úradu o pokute 80 000 000 Sk resp. 73 000 000 Sk za nastavenie veľkoobchodnej a maloobchodnej ceny (margin squeeze), ktorou ST vylúčil súťaž o poskytovanie služby Virtuálnej privátnej siete pre jednu z bánk v SR. Pre banku ide o jeden z dôležitých pracovných nástrojov, ktorý zvyšuje kvalitu práce a v konečnom dôsledku aj kvalitu a rýchlosť výstupu v prospech spotrebiteľa – zákazníka banky.

❖ Najvyšší súd SR zrušil vyhlásenie rozsudku v prípade bankového kartelu

Najvyšší súd SR zrušil vyhlásenie rozsudku vo veci druhej z troch bánk zúčastnených na karteli, ktoré bolo pôvodne stanovené na 2.6. 2011. História prípadu siaha do roku 2009, keď úrad rozhodol, že tri banky uzatvorili zakázanú dohodu obmedzujúcu súťaž a uložil pokutu v úhrne vo výške 10 191 800,- EUR (307 038 166,8 Sk). Podľa úradu zakázané správanie spočívalo v dohode o spoločnom postupe bánk voči konkurencii. Cieľom dohody bola podľa zistení úradu snaha o vylúčenie konkurenta a získanie jeho klientov. Voči rozhodnutiu podali všetky tri banky žaloby na Krajský súd v Bratislave. Krajský súd v Bratislave rozhodnutie úradu zrušil. Pretože podľa názoru úradu sa Krajský súd v Bratislave odchyľil od judikatúry Súdneho dvora EÚ, ktorá je v tomto prípade pre aplikáciu súťažného práva záväzná, odvolal sa na Najvyšší súd SR.

❖ Bude Slovensko prvá krajina, kde sa legalizujú kartely?

Kartelová dohoda troch bánk v SR zameraná na vytvorenie spoločnej stratégie voči konkurencii, o ktorej Protimonopolný úrad SR vydal jedno rozhodnutie, je v súčasnosti predmetom súdneho prieskumu na Najvyššom súde SR. Krajský súd v Bratislave, ktorý rozhodoval v prvom stupni, zvolil podľa úradu prinajmenšom zvláštny procesný postup, keď jedno nedeliteľné protiprávne konanie troch bánk – jeden kartel – posudzoval v troch samostatných súdnych konaniach. Rovnako tak koná aj odvolací Najvyšší súd SR.

Vo všetkých troch konaniach úrad požadoval na Najvyššom súde SR ústne pojednávanie z dôvodu verejného záujmu, ktorý je v prípade zásahu voči kartelovej dohode a ochrane spotrebiteľa naplnený. Úrad upozorňoval Najvyšší súd SR, že prvostupňové rozhodnutia dvoch senátov krajského súdu, ktoré vo veci troch podaných žalôb rozhodovali, považuje za odporujúce európskemu súťažnému právu. Senáty Najvyššieho súdu SR však žiadosti úradu o vytýčenie ústneho pojednávania nevyhoveli a v jednom prípade Najvyšší súd SR už aj rozhodol. Najvyšší súd SR rozhodnutie krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutie úradu, potvrdil.

Ako hlavný dôvod zrušenia rozhodnutia úradu pritom súd uviedol, že kartelové konanie bánk nemôže byť protiprávne, keďže spoločnosť, voči ktorej bolo konanie bánk smerované, podniká na území SR nelegálne. Rozsudok Najvyššieho súdu SR je úrad samozrejme povinný rešpektovať, aj keď je nútený upozorniť, že to bude súťažnému orgánu značne sťažovať aplikáciu súťažných pravidiel. Predovšetkým neexistuje žiadne rozhodnutie kompetentného orgánu, ktorý by posúdil pôsobenie dotknutej spoločnosti na území SR ako nelegálne. Dôležitejšie však je, že došlo k porušeniu všeobecne akceptovaných princípov posudzovania a rozhodovania vo veci kartelových dohôd.

Keďže v tejto veci úrad aplikoval aj článok 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, informácie o súdnom prieskume má aj Európska Komisia, ktorá dozerá na jednotnú aplikáciu súťažných pravidiel na jednotnom trhu.

❖ Aktualizácia analýzy rozsudkov

V uplynulom období úrad aktualizoval analýzu rozsudkov súdov. Kompletné znenie aktualizácie pod názvom Problémy vyplývajúce z rozhodovacej praxe súdov v súťažnom práve v SR nájdete na stránke úradu v položke menu Informačné centrum – Reakcie a vyjadrenia – Stanoviská – 2011 <http://www.antimon.gov.sk/848/c-2011.axd>

SÚŤAŽNÁ ADVOKÁCIA

Úrad považuje advokačné aktivity za významnú časť svojej práce. Popri presadzovaní súťažnej politiky cestou riešenia prípadov a aktívnou účasťou úradu v legislatívnom procese je prínosom aktívnych diskusií s podnikateľmi a inými zainteresovanými subjektmi jednak prevencia a vyhnutie sa riešeniu súťažných problémov v rámci formálneho správneho konania a tiež hľadanie spôsobov, ako zlepšiť nastavenie a fungovanie súčasného inštitucionálneho rámca.

Protimonopolný úrad SR v rámci medzirezortného pripomienkového konania vyjadril svoje stanovisko k viacerým predkladaným návrhom zákonov, nariadení a programov.

❖ Úrad mal zásadné konkrétne vecné pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.301/2005 a zákon č. 300/2005 Trestného poriadku, predkladanému Ministerstvom spravodlivosti SR. Úrad považuje navrhované znenie ust. §326a za veľmi všeobecné, také, ktoré zahŕňa prípady akéhokoľvek nedbanlivostného konania verejného činiteľa, okrem iného, vykonávanie právomoci spôsobom odporujúcim zákonu. Úrad vyjadril názor, že navrhovaná právna úprava výrazne ovplyvní rozhodovaciu právomoc orgánov verejnej moci a obavy štátnych zamestnancov konať v prípadoch dôvodného podozrenia z porušenia slovenského právneho poriadku. Preto úrad trvá na tom, aby v dôsledku nepredvídateľnosti a nekonzistentnosti rozhodovacej praxe súdov sa uvedená právna úprava nevzťahovala na rozhodovaciu činnosť správnych orgánov, ale súvisela s vykonávaním právomoci verejných činiteľov pri správe majetku štátu. Úrad mal tiež pripomienky k zneniu navrhovanej úpravy súvisiacej s ochranou súdneho konania, ktoré ide nad rámec pôvodného cieľa, nakoľko predstavuje riziko obmedzenia verejnej kontroly súdnych rozhodnutí, ako aj možnosti vyjadrenia iných názorov resp. záverov, k akým dospeli sudy.

❖ Zásadné vecné pripomienky mal úrad aj k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 581/2004 o zdravotných poisťovniach, predkladaný Ministerstvom zdravotníctva SR a navrhoval, aby sa zosúladiли procesné postupy so zákonom o ochrane hospodárskej súťaže. Úrad sa verejným zdravotným poistením zaoberal v roku 2009 a v záverečnej správe týkajúcej sa zlučovania zdravotných poisťovní dospel k záveru, že za legislatívnych podmienok v čase jej vydania sa na trh vykonávania verejného zdravotného poistenia zákon o ochrane hospodárskej súťaže nevzťahuje. Po možných legislatívnych úpravách týkajúcich sa podmienok pôsobenia zdravotných poisťovní a verejného zdravotného poistenia sa nedá vylúčiť, že aplikácia súťažných pravidiel v oblasti verejného zdravotného poistenia bude možná a preto je potrebné zosúladienie istých procesných inštitútov navrhovanej právnej úpravy so zákonom o ochrane hospodárskej súťaže.

❖ V rámci medzirezortného pripomienkového konania úrad vyjadril vecnú odporúčaciu pripomienku k návrhu nariadenia Vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú technické a hygienické požiadavky na občasný bitúnky. Materiál predkladalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Úrad požadoval prehodnotiť rozdielnosť kritérií na porážku zvierat z vlastného chovu a mimo vlastného chovu, respektíve, zdôvodniť takéto rozlišovanie.

❖ Úrad uplatnil konkrétne vecné odporúčacie pripomienky k návrhu nariadenia Vlády Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje výroba a predaj produktov a potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu konečnému spotrebiteľovi. Materiál predkladalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka

SR. Úrad odporúčal špecifikovať, z akého dôvodu fyzická alebo právnická osoba podnikajúca v oblasti výroby a predaja vlastných produktov konečnému spotrebiteľovi alebo dodávajúca na trh môže postupovať podľa navrhovaného nariadenia, len ak spĺňa podmienku celkového obratu vo výške 49 790 Eur podľa zákona o dani z pridanej hodnoty. Nie je tiež zrejmé, podľa akej právnej úpravy majú postupovať fyzické a právnické osoby, ktoré túto podmienku nespĺňajú. Tiež nie je jasné, prečo návrh nariadenia ustanovuje výnimku z podmienky obratu práve pre osoby, ktoré prevádzkujú občasný bitúnok.

❖ Úrad mal konkrétnu vecnú odporúčaciu pripomienku k návrhu na uzavretie Protokolu o trvalo udržateľnom cestovnom ruchu k Rámcovému dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát. Materiál predložilo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Úrad žiadal spresniť formuláciu čl. 11 ods. 3 písm. f) návrhu. Formulácia uvedeného znenia je nejasná, keďže nie je zrejmé, čo sa má na mysli pod „obohacovaním a dopĺňaním existujúcich miestnych ponúk cestovného ruchu o konkrétnu turistickú destináciu miesto konkurencie už existujúcim podnikom.“ Nie je celkom zrejmé, aký druh opatrení má táto činnosť zahŕňať. Z ustanovenia by malo byť zrejmé, že ide o opatrenia, ktoré majú za dôsledok podporu a rozvoj konkurenčného prostredia a že nepôjde o opatrenia, ktoré budú mať za následok zvýhodnenie niektorých podnikateľov.

❖ Zásadné pripomienky mal úrad k návrhu zákona o slobodnom prístupe k informáciám a zákona o katastri nehnuteľností, ktorý predkladalo Ministerstvo spravodlivosti SR. Úrad žiadal, aby pripravovaná novela zákona o slobodnom prístupe k informáciám zohľadňovala zákon o ochrane hospodárskej súťaže, v záujme ktorého sa prešetrujú a zhromažďujú citlivé informácie, ktorých zverejňovanie by mohlo byť pre konanie úradu problematické. Súčasné znenie §11 ods. 1 písm. g) zákona obsahuje obmedzenie prístupu k informáciám, ktoré sa týkajú kontroly, dohľadu alebo dozoru orgánom verejnej moci. Úrad žiada, aby takéto ustanovenie bolo aplikované aj na prešetrovania úradu. Úrad žiadal aj spresniť formuláciu týkajúcu sa usporiadania informácií v elektronickom informačnom systéme.

Verejná konzultácia

❖ Vyhodnotenie verejnej konzultácie k materiálu „Záväzky“

Koncom uplynulého roka sa uskutočnila verejná konzultácia, v rámci ktorej boli úradu predložené pripomienky k návrhu materiálu „Záväzky“- objasňujúce postup úradu pri aplikovaní § 8a zákona. Úrad pripomienky vyhodnotil a materiál doplnil či a pozmenil. Následne 30. marca 2011 úrad zverejnil vyhodnotenie Verejnej konzultácie k materiálu „Záväzky“. Úrad súčasne ďakuje za všetky zaslané názory a podnety. Vyhodnotenie

Verejnej konzultácie k materiálu „Závázky“ nájdete na stránke úradu v položke menu Verejné konzultácie → Úrad. Úprava postupu Protimonopolného úradu SR podľa § 8a zákona k záväzkom je dostupná na

<http://www.antimon.gov.sk/files/26/2011/Závázky.pdf>

SEMINÁRE

❖ Workshop o profesijných službách

Dňa 8. júna 2011 sa uskutočnil na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky workshop iniciovaný Slovenskou komorou stavebných inžinierov. Podujatia sa zúčastnilo tridsať členov tohto združenia, ale aj Slovenskej komory architektov, Slovenskej asociácie konzultačných inžinierov a predstaviteľ Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Cieľom workshopu bolo prediskutovať s poskytovateľmi profesijných služieb prístup súťažných inštitúcií k problematike profesijných združení. Úrad vysvetlil účastníkom workshopu ako by mala fungovať regulácia tak, aby sa nevyučoval prospech, ktorý spotrebiteľom a spoločnosti prináša fungujúca súťaž. Ďalšie prezentácie boli zamerané na výklad konkrétnych inštitútov súťažného práva, ktoré sú pre túto oblasť relevantné. Teoretické závery úrad ilustroval na vybraných prípadoch z praxe Komisie, európskych súdov a úradu.

Hlavným predmetom záujmu bola možnosť profesijného združenia regulovať aktivity svojich členov prostredníctvom interných aktov združenia, najmä v cenovej oblasti. V rámci diskusie zazneli názory, že mnohé problémy, najmä v procese verejného obstarávania, sú spôsobené informačnou asymetriou na strane obstarávateľa. V záujme najnižšej ceny sú prijímané riešenia na úkor kvality, ktoré si neskôr vyžadujú dodatočné náklady. Zvýšením kvality riešenia sa však dá následným nákladom predchádzať. Na mieste je preto otázka, ako zvýšiť kvalitu rozhodovania obstarávateľov. Úrad prezentoval názor podporený doterajšou európskou aj národnou praxou, že zjednotenie a dodržiavanie cenovej hladiny poskytovateľov služieb nie je schopné zabezpečiť ich kvalitu. Riešením však môže byť publikovanie historických dát o cenách spotrebiteľskými organizáciami alebo dôraz na kvalitatívne požiadavky, ktorých sledovanie môže zabezpečovať aj profesijné združenie.

❖ Seminár o kartelových dohodách

Kartelové dohody vo verejnom obstarávaní boli témou seminára, ktorý pripravil úrad v apríli. Seminár bol ďalším zo série podujatí organizovaných s cieľom oboznámiť vybrané subjekty so súťažnými rizikami v oblasti verejného obstarávania. Úrad podobný seminár zorganizoval pre ministerstvá a v ďalšej fáze sa zameril na samosprávy, ktoré tiež v podstatnej miere

využívajú verejné zdroje a môžu byť ohrozené kartelovými dohodami vo verejnom obstarávaní (bid-riggingom). Pracovníci úradu objasnili účastníkom seminára právne a ekonomické súvislosti bid-riggingu. Vysvetlili jeho škodlivosť a ukázali cesty, ako zmenšovať priestor pre kolúziu pri príprave tendrov. Samosprávy tvoria výraznú skupinu obstarávateľov, podstatná časť seminára bola preto venovaná indiciám protisúťažného správania a možnosti prípravy tendra tak, by sa minimalizovala alebo sťažila možnosť vytvorenia kartelu. Pozornosť bola venovaná detailnému popisu bid-riggingu, jeho formám, technikám, stratégií. Účastníci seminára sa tiež dozvedeli, ktoré trhy sú najviac vystavené týmto protizákonným praktikám a oboznámili sa s prípadmi, ktoré riešila Európska komisia, Protimonopolný úrad SR a iné európske národné súťažné authority. Seminár zdôraznil dôležitosť spolupráce PMU SR a samospráv pri odhaľovaní bid-riggingu.

AKTUALITY Z ÚRADU

V čísle 1/2011 odborného periodika Antitrust – Revue soutěžního práva boli publikované príspevky troch autoriek z Protimonopolného úradu SR.

❖ Poznámky a úvahy do diskusie o hodnotení súťažnej inštitúcie, resp. súťažnej politiky priniesla podpredsedníčka Protimonopolného úradu SR Daniela Zemanovičová. Podľa autorky sa hodnotenie súťažnej autority nemá obmedzovať iba na rozhodovací proces, ale treba brať do úvahy aj advokačné aktivity, ktoré môžu mať na dobré fungovanie trhov oveľa citeľnejší vplyv.

❖ Autorka si všíma viacerých možností, ako hodnotiť kvalitu a efektívnosť súťažných autorít, medzi nimi kvantitatívne aj kvalitatívne indikátory, externé hodnotenia a tiež reláciu medzi vstupmi a výstupmi. Článok dáva do pozornosti niektoré problémy a obmedzenia jednotlivých možností hodnotenia v podmienkach Slovenskej republiky. Rozhodujúcim kritériom by podľa autorky štúdie malo byť, či zásahy súťažnej autority zlepšujú fungovanie trhov a teda či efekt na prebytok spotrebiteľa je pozitívny.

Celý článok pre predplatiteľov časopisu Antitrust – Revue soutěžního práva: <http://www.antitrust.cz/ako-hodnotit-kvalitu-sutaznej-autority-p-392.html>

❖ V rovnakom čísle Antitrustu je uverejnený článok pod titulom Vec AKCENTA CZ, alebo dokazovanie kartelu. Jeho autorka Michaela Nosa z odboru legislatívno-právneho a európskych záležitostí Protimonopolného úradu SR (ďalej len „úrad“) v ňom podrobne analyzuje nedávne tri rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veci súdneho prieskumu jedného rozhodnutia Protimonopolného úradu o kartelovej dohode troch bánk. Krajský súd v tomto prípade zrušil rozhodnutie

úradu o jednom karteli v bankovom sektore. Článok detailne popisuje stanovisko súťažnej autority a interpretáciu prípadu súdom. Celý článok pre predplatiteľov časopisu Antitrust – Revue soutěžního práva: <http://www.antitrust.cz/vec-akcenta-cz-alebo-dokazovanie-kartelu-p-394.html>

❖ Ďalší článok v aktuálnom vydaní Antitrustu približuje výber z rozhodnutí slovenských súdov vo veciach ochrany hospodárskej súťaže. Zuzana Šabová z odboru pre druhostupňové konanie Protimonopolného úradu SR vybrala rozhodnutia slovenských súdov za posledný štvrtrok 2010 a zamerala sa na hlavné právne problémy, ktorými sa sudy v daných prípadoch zaoberali. Išlo najmä o požiadavky na dostatočne zistený skutkový stav, aplikáciu doktríny unikátneho zariadenia a ukladania pokút v súťažnom práve. Po prvýkrát pred slovenským súdom vystúpila Európska Komisia ako amicus curiae, a to v súvislosti s aplikovaním testu ekonomickej kontinuity. Z procesných otázok sa súd v jednom prípade venoval náležitostiam výroku rozhodnutia. Príspevok obsahuje vybrané rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu SR. Právoplatné rozsudky súdov a právoplatné rozhodnutia úradu publikuje Protimonopolný úrad SR na svojej web stránke. Celý článok pre predplatiteľov časopisu Antitrust – Revue soutěžního práva <http://www.antitrust.cz/vyber-z-rozhodnuti-slovenskych-sudov-vo-veciach-ochrany-hospodarskej-sutaze-p-398.html>

❖ PMÚ SR mal svoje zastúpenie na pracovnej stáži na l'Ecole nationale d'administration v Paríži. Stáž bola zameraná na poznanie francúzskeho politického a administratívneho systému. Stážisti si vymieňali skúsenosti k témam: riadenie

výkonnosti, vodcovstvo a manažment vo verejnom sektore, prijímanie zamestnancov a metódy školenia, nové výzvy pre reformovanie verejného manažmentu, ako riadiť organizačné zmeny, kariérny vývoj, profesionálna etika a zodpovednosť.

❖ PMÚ sa zúčastnil 10. Výročnej konferencie International Competition Network (ICN) v holandskom Haagu. Zástupcovia protimonopolných inštitúcií z celého sveta rokovali o súťažnej advokácii, kartelových dohodách, efektívnosti súťažných inštitúcií, kontrole koncentrácií, aplikácii súťažných pravidiel a unilaterálnom správaní.

❖ V máji sa v Budapešti konal Európsky súťažný deň organizovaný Maďarským protimonopolným úradom. Na tomto podujatí boli prítomní zástupcovia protimonopolných inštitúcií členských krajín EÚ vrátane PMÚ SR a Európskej komisie a rokovali o európskej konvergencii v procese rozhodovania a pri aplikácii vyšetrovacích nástrojov so špeciálnym zreteľom na kartelové dohody. V súčasnosti je už prakticky zosúladená kompetencia vydávania rozhodnutí, predbežných opatrení a prijímania záväzkov. Je však potrebná rýchlejšia konvergencia v rámci inštitútu zhovievavosti, pri ukladaní pokút, prijímaní záväzkov, v rámci inštitútu urovnania a procesných pravidiel. Priestor pre ďalšiu konvergenciu sa ukazuje v procese šetrenia a rozhodovania.

❖ Úrad sa zúčastnil aj zasadnutia pracovnej skupiny ECN pre kartely. Predmetom rokovania boli nasledujúce okruhy otázok: prístup k leniency žiadostiam, paralelná aplikácia v leniency prípadoch, súhrnné žiadosti, informácia o maďarských zmenách v programe zhovievavosti, informácia o susedskej belgicko-holandskej spolupráci.

AKTUALITY Z EURÓPSKEJ KOMISIE

❖ **Koncentrácie: Komisia schválila akvizíciu automobilovej firmy Keirer Recaro spupinou Johnson Control**

Európska komisia schválila podľa pravidiel EU o koncentracii kúpu automobilovej firmy skupiny Keiper Recaro, ktorá montuje kovové konštrukcie a mechanizmy pre automobilové sedadlá, spoločnosťou Johnson Controls Inc, ktorá je dodávateľom automobilových systémov a komponentov. Komisia usúdila, že obe strany budú naďalej vystavené súťaži zo strany iných dodávateľov. Aktivity spoločností sa prekrývajú na downstream trhoch s konštrukciami sedadiel a upstream trhoch s mechanizmami pre nastaviteľné sedadlá a ďalšími nastavovacími prvkami. V dôsledku toho bude mať koncentrácia aj vertikálne efekty. Komisia uskutočnila rozsiahle šetrenie na trhu výrobcov automobilov, sprostredkovateľov a aktuálnych a potenciálnych konkurentov.

Vyšetrovanie komisie ukázalo, že na trhu pôsobí množstvo dodávateľov konštrukcií sedadiel a mechanizmov pre

automobilové sedadlá a obe firmy budú vystavené súťaži zo strany iných dodávateľov. Navyše, treba brať do úvahy aj potenciálny vstup mimoeurópskeho dodávateľa konštrukcií sedadiel a mechanizmov pre nastaviteľné sedadlá. Komisia preto usúdila, že tieto faktory budú obmedzovať snahy strán vyháňať ceny hore, či neposkytovať zákazníkom náležité výstupy a že transakcia nebude významnou prekážkou efektívnej súťaže v Európskom hospodárskom priestore.

Viac info:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/747&format=HTML&>

❖ Dohody obmedzujúce súťaž: Komisia pokutuje Suez Environment a Lyonnaise des Eaux 8 miliónmi eur za porušenie plomby v priebehu inšpekcie

Európska komisia udelila pokutu spoločnosti Suez Environment a jej pobočke Lyonnaise des Eaux (LDE), Francúzsko za porušenie plomby, ktorou Európska komisia v priebehu inšpekcie v apríli 2010 zapečatila priestory LDE v súvislosti s vyšetrovaním kartelu. Poškodenie plomby je závažným porušením európskeho súťažného práva, pretože podkopáva efektívnosť inšpekcie.

Joaquín Almunia, komisár EK zodpovedný za súťažnú politiku povedal: „ Inšpekcie sú kľúčovým nástrojom boja proti kartelom, pretože spoločnosti veľmi zriedka dobrovoľne odovzdávajú dôkazy o protisúťažných praktikách. Dokonca aj keď spoločnosť poskytne dôkaz výmenou za imunitu, komisia musí dokázať účasť ďalších podnikateľov, samotné praktiky a ich trvanie. Je preto dôležité, aby spoločnosti nepoškodzovali plomby na zapečatených priestoroch. Zapečatenie je nevyhnutné, keď sa má urobiť inšpekcia vo viacerých kanceláriách, alebo keď jeden deň na inšpekciu nestačí.“

V apríli tohto roku vykonávala komisia inšpekciu v areáloch vodohospodárskych spoločností vo Francúzsku, vrátane LDE na základe podozrenia z protisúťažného správania. Pri návrate späť nasledujúce ráno úradníci komisie zistili, že pečať na sídle LDE bola zlomená. Komisia okamžite začala vyšetrovanie. LDE a Suez Environment priznali, že zamestnanec LDE poškodil plombu obhajujúc ho, že to neurobil úmyselne.

Poškodenia plomby sú závažné porušenia súťažného práva. Komisia však pri stanovovaní výšky pokuty zobrala do úvahy okamžitú a konštruktívnu spoluprácu Suez Environment a LDE, ktoré poskytli viac informácií, než bolo povinné. Vyšetrovanie protisúťažných praktík na trhu pitnej a odpadovej vody stále pokračuje.

Viac info:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/632&format=HTML&>

❖ Rada Európskej únie: Silnejšia súťaž na európskych železničných tratiach

Rada Európskej únie odsúhlasila zjednodušené pravidlá pre európske železničné spoločnosti a spoločnosti poskytujúce železničnú infraštruktúru. Nové pravidlá by mali zlepšiť dohľad nad trhom v tomto sektore a zvýšiť jeho konkurencieschopnosť. Návrh smernice zjednocuje aktualizuje a zjednodušuje tri hlavné právne dokumenty EÚ týkajúce sa železníc a vytvára jeden spoločný európsky železničný priestor.

Cieľom novej smernice je zlepšenie súťaže medzi podnikateľmi v železničnej doprave sprehľadnením podmienok prístupu na železničný trh.

Predovšetkým to posilní nezávislosť prevádzkovateľov železničnej infraštruktúry (takej ako železničné stanice, dopravné terminály a zariadenia údržby) na spoločnostiach, ktoré používajú túto infraštruktúru. Toto oddelenie je dôležitým faktorom umožňujúcim spoločnostiam nediskriminačný prístup k službám spojeným so železnicou.

Národné regulačné úrady budú mať viac právomocí udeľovať sankcie alebo vykonávať audity, aby sa ubezpečili o správnej implementácii smernice. Posilní sa tiež spolupráca medzi regulátormi pri riešení cezhraničných otázok. Dlhodobejšie plánovanie by malo posilniť financovanie železničnej infraštruktúry a tiež ponúkne viac istoty investorom.

Viac info:

<http://www.consilium.europa.eu/showFocus.aspx?id=1&focusid=620&lang=en>

ROZHODNUTIA INÝCH SÚŤAŽNÝCH AUTORÍT

❖ ÚOHS opäť uložil hydinárom pokutu za kartel

Český Úrad pro ochranu hospodárskej súťaže (ďalej „ÚOHS“) zmenil na základe rozsudku Krajského soudu v Brne rozhodnutie týkajúce sa kartelovej dohody siedmich producentov hydiny. Novo uložené sankcie dosahujú súhrnnú výšku 14,232 mil. korún. Rozhodnutie je právoplatné.

Súťažitelia AGRO Jevišovice, a. s. Zemědělské družstvo Petřín, Zemědělské družstvo Roštýn, ZEVA Chlístovice, a. s. Sušárna Pohořelice, s. r. o. Karlov a. s. a AGROPRODUCT, spol. s. r. o. sa 13. decembra 2006 v Jevišoviciach dohodli na spoločnej stratégii stanovovania predajnej ceny jatočných kurčiat platnej od 1. januára 2007. Cieľom bolo dosiahnuť postupne výšku ceny 20,-

Kč za kilogram živej váhy v prvej akostnej triede. Uvedené spoločnosti, okrem ZD Petřín, uzatvorenú dohodu realizovali spoločnou účasťou na rokovaní o zvýšení výkupnej ceny jatočných kurčiat u odberateľa Kostelecké uzeniny, a. s. (ďalej len „Kostelecké uzeniny,“) dňa 14. decembra 2006. Pritom je jasné, že ak by sa navzájom nedohodli, nemohli by účastníci dohody dosiahnuť v tak krátkom čase zvýšenie predajnej ceny brojlerov.

ÚOHS uviedol, že uskutočnenou dohodou účastníci vylúčili riziko súťaže na trhu, kedy jednotlivý súťažiteľ nemá informácie o zamýšľanom správaní svojho konkurenta. Pre súťaž na trhu je prirodzené, že súťažitelia sú niekedy nútení prijímať aj

nevýhodné ponuky, pokiaľ chcú na danom trhu ďalej pôsobiť. Ani pretrvávajúca nevýhodnosť účasti v hospodárskej súťaži na trhu neospravedlňuje protisúťažné správanie subjektov. Také správanie nemožno ospravedlniť ani okolnosťami ovplyvňujúcimi produkciu jatočnej hydiny (napr. vtáčia chrípka, rast cien energií) a s tým spojenými výrobnými nákladmi, či správaním sa iných účastníkov súťaže na trhu. Uvedený spoločný postup vzájomných konkurentov je treba hodnotiť ako protisúťažný, lebo každý účastník súťaže má na trhu postupovať samostatne a sám niesť riziká z toho vyplývajúce. Účastníci konania si museli byť vedomí, že ich správanie ovplyvní cenu kurčiat pre konečných spotrebiteľov, čo sa aj stalo.

Prvostupňové rozhodnutie bolo vydané v júli 2007 a následne potvrdené úradom v máji 2008. Na základe rozsudku Krajského soudu v Brne, však bolo pôvodné druhostupňové rozhodnutie zrušené, lebo podľa súdu ÚOHS nesprávne vyhodnotil účasť ZD Petřín na spoločnom postupe voči odberateľovi Kostelecké uzeniny. Predseda ÚOHS teda v novom rozhodnutí uviedol, že ZD Petřín sa síce nezúčastnilo rokovania s Kosteleckými uzeninami, ale to ho nemôže zbaviť zodpovednosti za koluzívne konanie spočívajúce v uzatvorení protisúťažnej dohody. Vzhľadom na preukázané úmyselné porušenie zákona všetkými účastníkmi konania, bola pokuta ZD Petřín v novom rozhodnutí navýšená z pôvodných 590 000 Kč na 619 000 Kč, lebo predchádzajúce rozhodnutie deklarovalo iba nedbanlivosť.

Viac informácií:

<http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/aktuality-z-hospodarske-souteze/uohs-opetovne-ulozil-drubezarum-pokutu-za-kartel/>

❖ **Taliansko pokutuje rozsiahly kartel v lodnej doprave**

Talianska súťažná autorita uložila pokuty 19 spoločnostiam a jednej profesijnej asociácii v súhrnnej výške 76 miliónov euro za fixáciu cien v medzinárodnej lodnej doprave. Podľa súťažnej autority sa spoločnosti často stretávali prostredníctvom profesijnej asociácie Fedespedi, aby diskutovali o raste cien a vymieňali si obchodné informácie. Spoločnosti potom používali Fedespedi na distribúciu nových cenníkov iným členom asociácie.

Talianska súťažná autorita uvádza, že dôkazy svedčia o tom, že ceny medzinárodnej lodnej dopravy vzrástli v priebehu rokov 2002 a 2007 o 50 %. V tomto prípade autorita použila po tretí raz leniency program, ktorý vstúpil do platnosti v roku 2007. Spoločnosti Schenker, pobočke Deutsche Bahn, bola udelená imunita za oznámenie kartelu a Sittam dostal 10 % zľavu za spoluprácu.

Pokuty boli uložené v závislosti od toho, akú úlohu spoločnosti v kartelu zohrávali a ako dlho sa ho zúčastnili. Saima dostal

najvyššiu pokutu 23,6 mil €, nasledovaný spoločnosťou Italsempione, ktorá dostala pokutu 12,5 €. Ďalšie významné pokuty dostali Geodis Wilson (12,1 mil €), Albini & Pitigliani (8,5 mil €) a DHL Express (6,6 mil €). Desať spoločností bolo pokutovaných sumou menšou než 500 000 €. V tomto prípade hral kľúčovú úlohu v odhalení a ukončení kartelu leniency program.

Viac informácií:

<http://www.globalcompetitionreview.com/news/article/30241/italy-punishes-extensive-freight-shipping-cartel>

❖ **Švédka súťažná autorita víta rozhodnutie Európskeho súdneho dvora v telekomunikačnom sektore**

Švédka súťažná autorita víta rozhodnutie Európskeho súdneho dvora (ESD) z februára tohto roku v prípade Konkurrensverket proti TeliaSonera Sverige AB. Autorita zverejnila konanie proti švédskemu telekomunikačnému operátorovi TeliaSonera Sverige AB (ďalej len „TeliaSonera“), ktorý v roku 2004 zneužil svoje dominantné postavenie na trhu širokopásmového prístupu, ADSL. Autorita sa domnieva, že rozsudok vyhlásený Európskym súdnym dvorom významne podporuje jej líniu. Rozsudok okrem iného naznačuje, ako ESD hodnotí predpoklady stláčania marže stať sa podstatou zneužívania dominantného postavenia. Rozsudok pomáha vyjasniť precedenčné právo v tejto oblasti. ESD potvrdzuje názor Deutsche Telecom, že stláčanie marže je samostatné zneužitie a že môže byť zneužitím dominancie, dokonca aj tam, kde dominantná spoločnosť nemá povinnosť zo zákona uspokojiť požiadavky downstreamového konkurenta, a že je irelevantné, že TeliaSonera nebola vystavená regulačnej povinnosti zaoberať sa s konkurenciou.

Rozsudok ESD objasňuje, že TeliaSonera nemohla obraňovať svoje stláčanie marže, tou skutočnosťou, že nebola vystavená regulačnej povinnosti zabezpečiť prístup konkurentom k jej miestnym sieťam cez jej veľkoobchodný ADSL produkt. Ďalej ESD tvrdí, že je nevyhnutné stanoviť úroveň stláčania marže konkurentov prinajmenšom takú účinnú, akú používa dominantný podnikateľ. ESD preto podotýka, že ak je stláčanie marže negatívne (iným slovami, ak v tomto prípade veľkoobchodná cena ADSL vstupnej služby je vyššia ako maloobchodná cena služieb pre koncových užívateľov), čo je efekt, ktorý je prinajmenšom potenciálne možný, berúc do úvahy fakt, že v tejto situácii konkurenti dominantného podniku, dokonca ak sú rovnako alebo ešte viac efektívni, v porovnaní s dominantom, budú donútení predávať so stratou.

Viac info:

http://www.kkv.se/t/NewsPage_7170.aspx

KTO SME

V seriáli predstavujúcom jednotlivé odbory a odborníkov úradu na otázky Súťažného spravodajcu odpovedá Mgr. Michaela Nosa z odboru Legislatívno-právneho a európskych záležitostí, ktorá zabezpečuje aj medzinárodnú agendu úradu.

❖ Čo je hlavnou úlohou OLPEZ?

Odbor legislatívno-právny a európskych záležitostí (OLPEZ) plní viaceré úlohy. Poskytuje právne rady, stanoviská a konzultácie vo veciach týkajúcich sa rozhodovacej činnosti úradu podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže (ZOHS), zastupuje úrad v konaní pred súdmi a pred inými orgánmi štátnej správy a orgánmi prokuratúry. Pripravuje právne predpisy úradu a stanoviská úradu k návrhom právnych predpisov iných ústredných orgánov štátnej správy v rámci medzirezortného pripomienkového konania. V rámci európskych záležitostí zodpovedá za oblasť aproximácie súťažného práva Slovenskej republiky s právom EÚ, ale aj za komunikáciu a kooperáciu (najmä v právnej oblasti) v rámci európskej siete súťažných orgánov (ECN – European Competition Network), ktorú tvoria orgány pre ochranu hospodárskej súťaže členských štátov EÚ a Európska komisia.

❖ Aká je úloha spolupráce v rámci EÚ v oblasti ochrany hospodárskej súťaže?

Spolupráca v rámci ECN prebieha v rôznych oblastiach a formách. Predovšetkým ide o spoluprácu a výmenu informácií pri vyšetrovacích úkonoch a v rozhodovacej činnosti v zmysle Nariadenia 1/2003, ale taktiež o diskusiu, vypracovanie spoločných postojov, výmenu skúseností a vypracovávanie praktických riešení. V rámci ECN sa za týmto účelom vyvinuli rôzne fóra. Okrem inštitútov, ktoré sú upravené priamo Nariadením 1/2003, pracujú v rámci ECN rôzne pracovné skupiny a sektorové podskupiny. Na čele ECN je fórum

generálnych riaditeľov pre hospodársku súťaž, na stretnutiach ktorých sa diskutujú prevažne strategické otázky v rámci ECN. Plenárne zasadnutie ECN sa zaoberá všeobecnými a aktuálnymi otázkami z pohľadu antitrustu. V rámci ECN sa otázkam právnym, procesným a ekonomickým venujú jednotlivé pracovné skupiny, z ktorých najstaršou je pracovná skupina pre otázky spolupráce a spravodlivý proces, ktorá funguje už od roku 2004. OLPEZ je zodpovedný primárne za agendu Plenárnych zasadnutí a taktiež pracovnej skupiny pre otázky spolupráce a spravodlivého procesu. V rámci ECN pracujú aj sektorové podskupiny pre diskusiu aktuálnych otázok v jednotlivých sektoroch.

❖ Ktoré z rozhodnutí Európskej komisie alebo Súdneho dvora EÚ v oblasti hospodárskej súťaže vás v poslednom čase zaujalo?

Prax Komisie a judikatúra Európskeho súdneho dvora v oblasti hospodárskej súťaže sa podľa môjho názoru pridrižiava minulej rozhodovacej praxe a judikatúry. Zakotvené právne princípy sa nemenia, Súdny dvor ich prípadne detailnejšie dotvára. V rámci Súdneho dvora boli v oblasti hospodárskej súťaže za posledný rok otvorené aj viaceré zaujímavé prejudiciálne otázky. Zaujímavý je otvorený prípad predbežnej otázky nemeckého súdu pred Súdnym dvorom ohľadne prístupu k spisu, konkrétne k informáciám, ktoré dobrovoľne predložili členovia kartelu v rámci programu zhovievavosti nemeckému úradu na ochranu hospodárskej súťaže (Bundeskartellamt), ktoré požaduje poškodená tretia strana. Tá ich chce použiť na prípravu žaloby o náhradu škody spôsobenej kartelom. Očakávané rozhodnutie Súdneho dvora sa môže dotknúť aj konaní pred úradom. Súdny dvor má preskúmať, či by poskytnutie takýchto informácií mohlo narušiť účinné presadzovanie súťažného práva EÚ a systém spolupráce a výmeny informácií medzi Komisiou a orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže jednotlivých členských štátov.

❖ Akej úlohe vaše oddelenie v poslednom čase venovalo najviac času a úsilia?

Vzhľadom na rôznorodosť úloh nášho odboru je ťažké vybrať jednu činnosť. V rámci legislatívy sme venovali najviac času v spolupráci s ostatnými kolegami z iných odborov revízií súčasného znenia ZOHS a príprave legislatívneho znenia novely tohto zákona, čo je ešte aj v súčasnosti stále prebiehajúci proces. V rámci ECN sa v súčasnosti veľká pozornosť venuje otázkam rozdielov a konvergencie v oblasti rozhodovacieho procesu, vyšetrovacích právomocí, čo bolo aj aktuálnou témou Európskeho súťažného dňa v Budapešti.

❖ Ako sa vám spolupracuje s ostatnými orgánmi štátnej správy a v čom spočíva spolupráca?

Pokiaľ ide o náš odbor, spolupráca s inými orgánmi štátnej správy prebieha najmä v legislatívnej oblasti, kde dávame stanoviská k legislatívnym návrhom, koncepciám a správam iných orgánov štátnej správy. Zameriavame sa najmä na odstraňovanie bariér v podnikaní, nežiaducej regulácie, nerovnakých, diskriminačných podmienok podnikania, a iných opatrení, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť hospodársku súťaž v rôznych oblastiach a na rôznych trhoch. Túto komunikáciu s ministerstvami a úradmi možno hodnotiť pozitívne, aj keď existujú výnimky, kedy sa nám súťažné pohľady nepodarilo presadiť. Spolupráca však prebieha aj v rámci iných činností a kompetencií nášho úradu, najmä v rámci aktivít v oblasti advokácie, t.j. aktivít v rámci zvyšovania povedomia o práve hospodárskej súťaže, v čom sú zapojené aj iné odbory nášho úradu.

❖ V čom podľa vás väzí pomerne časté rozhodovanie súdov v neprospech rozhodnutí úradu?

Úrad sa snaží o neustále skvalitňovanie svojich výstupov. Sledujeme vývoj na úrovni EÚ, judikatúru Súdneho dvora, ako aj rozhodovacie prax našich súdov v oblasti správneho súdnictva. V našej praxi dominuje snaha o uplatnenie rovnakých princípov ako v prípade európskej rozhodovacej praxe, nakoľko ustanovenia ZOHS sú v oblasti dohôd obmedzujúcich súťaž a zneužitia dominantného postavenia totožné s legislatívou EÚ. Je pravdou, že pokuty, ktoré ukladá úrad, sú oveľa vyššie ako v prípade rozhodnutí iných správnych orgánov, orgánov verejnej moci v rámci Slovenskej republiky, ktoré súdy takisto preskúmavajú, avšak sú (percentuálne) porovnateľné so sankciami, ktoré ukladajú iné orgány na ochranu hospodárskej súťaže v rámci EÚ, najmä v našom regióne. Žiaľ, v niektorých prípadoch sa nám nedarí presvedčiť súdy, že porušenia, ktoré úrad vyšetroje, majú skutočne negatívny dopad na hospodársku súťaž a v konečnom dôsledku na spotrebiteľa. O niektoré prípady sa však zaujíma aj Európska komisia, najmä pokiaľ ide o

prípady, kde bolo aplikované európske právo (čl. 101 a 102 ZFEÚ), ako v nedávnom prípade preskúmavania rozhodnutia úradu vo veci zneužitia dominantného postavenia, kde Európska komisia predložila svoje stanovisko v konaní pred Najvyšším súdom SR podľa Nariadenia 1/2003 (čl. 15 (3)). Stanovisko Európskej komisie ako nezávislého „amicus curiae“ môže byť najmä v prípade inštitútov a princípov neznámych v našom systéme správneho práva pre súdy nápomocné.

❖ Akých iných medzinárodných aktivít okrem ECN sa úrad zúčastňuje?

Úrad aktívne participuje na viacerých medzinárodných fórach. V rámci Európy je to iniciatíva ECA – European Competition Authorities, ktorej sa zúčastňujú okrem členských krajín EÚ aj nečlenské štáty. Stredoeurópska iniciatíva CECI – Central European Competition Initiative bola založená piatimi stredoeurópskymi štátmi, Slovenskom, Českou republikou, Maďarskom, Poľskom a Slovinskom, keďže krajiny v stredoeurópskom regióne často zápasia s podobnými problémami, alebo ich spájajú obdobné prípady s rovnakými spoločnosťami. Rovnako sa úrad zapája aj do práce v pracovných skupinách ICN (International Competition Network) – Medzinárodnej súťažnej siete. Ako veľmi prínosnú možno hodnotiť aj prácu na pôde OECD, Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, kde sa úrad zúčastňuje zasadnutia Competition Committee – Výboru pre hospodársku súťaž a pracovných skupín. Výbor pre hospodársku súťaž OECD je popredné svetové fórum, pokiaľ ide o otázky hospodárskej súťaže a zároveň je zdrojom analýz a odporúčaní pre vlády, pokiaľ ide o zvyšovanie efektívnosti ekonomiky a prosperity. Združuje orgány na ochranu hospodárskej súťaže z celého sveta (členské krajiny). Zasadnutia Výboru pre hospodársku súťaž bývajú dvakrát do roka. Väčšinu pracovných materiálov možno nájsť na internetových stránkach týchto organizácií.

PRIPRAVUJEME

❖ Protimonopolný úrad SR organizuje medzinárodný workshop k efektívnej aplikácii súťažných pravidiel

V septembri (22. – 23.9. 2011) bude Bratislava dejiskom medzinárodného workshopu s názvom Efektívna aplikácia súťažných pravidiel, ktorého sa zúčastnia experti z OECD, Protimonopolného úradu SR a národných súťažných autorít z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Rakúska a Slovinska.

Workshop bude zameraný na tri základné témy:

1. Ekonomické analýzy v prípadoch posudzovania koncentrácií
2. Ekonomické analýzy v rámci dohôd obmedzujúcich súťaž
3. Spravodlivý proces

Workshop bude unikátnou príležitosťou získať informácie o aplikácii ekonomického prístupu a požiadaviek na spravodlivý proces.

stanoviská úradu k legislatívnym návrhom:

áno nie

iné výstupy úradu (napr. sektorové štúdie, workshopy, konferencie, verejné konzultácie, publikácie):

áno nie

3. Odkedy registrujete výstupy úradu?

pred rokom 1995

od roku 2000

od roku 2005

od roku 2010

4. Podľa Vášho názoru má úrad kompetencie zasahovať?

dohody obmedzujúce hospodársku súťaž

ochrana spotrebiteľa

nekalá súťaž

zneužívanie dominantného postavenia

regulácia cien prirodzených monopolov

posudzovanie koncentrácií

štátna pomoc

5. Odkiaľ čerpáte informácie o úrade?

z iných médií (tlač, rozhlas, televízie)

z internetu

prostredníctvom priameho kontaktu s úradom

cez iné, uveďte:

6. Uveďte, ktoré informácie Vám chýbajú:

odborné štúdie k problematike ochrany hospodárskej súťaže

právne predpisy Európskej únie upravujúce hospodársku súťaž

vysvetlenie základnej problematiky ochrany hospodárskej súťaže,

napr. čo je to fúzia, aká je úloha úradu, výklad zákona a pod.

metodické usmernenia, uveďte, v ktorej oblasti:

iné, uveďte:

7. Ak by ste mali vedomosť, že sa porušujú pravidlá hospodárskej súťaže, obrátili by ste sa na úrad?

áno, bez problémov

neviem posúdiť, či sa porušujú pravidlá súťaže

poskytol by som aspoň základnú informáciu, aby mohol úrad konať

nie, pretože sa mi činnosť úradu zdá málo efektívna

nie, pretože súdny prieskum je zdĺhavý a málo efektívny

nie, nedôverujem úradu

iné, uveďte:

8. Ako by ste ohodnotili činnosť úradu v škále od 0 do 100% (100% = maximálna spokojnosť):

- rozhodovacia činnosť úradu _____
- stanoviská úradu k návrhom legislatívnych noriem _____
- poskytovanie informácií o činnosti úradu verejnosti _____
- iné výstupy úradu (napr. sektorové štúdie, workshopy,
konferencie, verejné konzultácie, publikácie) _____

9. V čom vidíte pozítiva a prípadné nedostatky činnosti úradu?

10. Uvítali by ste školenia v oblasti ochrany hospodárskej súťaže?

- áno
- nie

11. Ak áno, v ktorej oblasti:

- podstata, ciele a nástroje súťažnej politiky
- dohody obmedzujúce súťaž
- kartelové dohody pri verejnom obstarávaní
- zneužívanie dominantného postavenia
- kontrola koncentrácií
- legislatíva
- iné, uveďte:

12. Ako hodnotíte komunikáciu úradu?

- poznám a rozumiem TS a informáciám, ktoré úrad publikuje
- informácie sú málo zrozumiteľné
- využívam informácie na internetovej stránke úradu
- uvítal by som viac tlačových konferencií
- uvítal by som viac informácií, uveďte akých:

13. Sú informácie o výstupoch a aktivitách úradu pre médiá atraktívne?

- áno
- nie, uveďte prečo:
- iba ak ide o niektoré výstupy, resp. aktivity, uveďte ktoré:

- od roku 2000
- od roku 2005
- od roku 2010

4. Odkiaľ čerpáte informácie o úrade?

- z médií (tlač, rozhlas, televízie)
- z internetu
- cez komory, zväzy a iné odborné združenia
- prostredníctvom priameho kontaktu s úradom
- cez iné, uveďte:

5. Uveďte, ktoré informácie Vám chýbajú:

- odborné štúdie k problematike ochrany hospodárskej súťaže
- právne predpisy EU a európska judikatúra upravujúce hospodársku súťaž
- vysvetlenie základnej problematiky ochrany hospodárskej súťaže,
napr. čo je to fúzia, aká je úloha úradu, výklad zákona a pod.
- metodické usmernenia, uveďte, v ktorej oblasti:
- iné, uveďte:

6. Prišli ste niekedy do kontaktu s úradom?

- nebol som v kontakte s úradom
- ako účastník konania
- bol som oslovený úradom ako konkurent, odberateľ, dodávateľ a pod.
- požiadal som o poskytnutie informácií
- účastník konferencie, workshopu
- iné, uveďte:

7. Ak ste už boli v kontakte s úradom, ako by ste zhodnotili prístup úradu k Vám?

- výborný
- dobrý
- uspokojivý
- nedostatočný, uveďte, prosím, s akými problémami ste sa stretli:

8. Ak by ste mali vedomosť, že iný podnikateľ porušuje pravidlá hospodárskej súťaže, obrátili by ste sa na úrad?

- áno, bez problémov
- neviem posúdiť, či sa porušujú pravidlá súťaže
- poskytol by som aspoň základnú informáciu, aby mohol úrad konať
- nie, pretože sa mi činnosť úradu zdá málo efektívna
- nie, pretože súdny prieskum je zdĺhavý a málo efektívny
- nie, nedôverujem úradu
- iné, uveďte:

9. Ako by ste ohodnotili činnosť úradu v škále od 0 do 100% (100% = maximálna spokojnosť):

- rozhodovacia činnosť úradu _____
- stanoviská úradu k návrhom legislatívnych noriem _____
- poskytovanie informácií o činnosti úradu verejnosti _____
- iné výstupy úradu (napr. sektorové štúdie, workshopy, konferencie,
verejné konzultácie, publikácie) _____

10. Ako by ste hodnotili komunikáciu úradu

- poznám a rozumiem TS a informáciám, ktoré úrad publikuje
- informácie sú málo zrozumiteľné
- využívam informácie na internetovej stránke úradu
- uvítal by som viac informácií, uveďte akých:

11. V čom vidíte pozitíva a prípadné nedostatky činnosti úradu?

12. Uvítali by ste školenia v oblasti ochrany hospodárskej súťaže?

- áno
- nie

13. Ak áno, v ktorej oblasti:

- dohody obmedzujúce súťaž
- zneužívanie dominantného postavenia
- kontrola koncentrácií
- legislatíva
- iné, uveďte:

14. Čo považujete za najväčší problém efektívnej aplikácie súťažných pravidiel v SR

- kvalita výstupov PMÚ SR
- dlhý proces od podania sťažnosti po reálnu nápravu
- problematický súdny prieskum
- iné, konkretizujte:

15. Ak máte návrhy na zlepšenie činnosti úradu, uveďte, prosím, ktoré:

Bližšie informácie:

Alena Sedláková
Hovorkyňa a tlačová tajomníčka
Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
Drieňová 24, 826 03 Bratislava
Tel.: +421 2 4333 3880, +421 915 797 546
Fax: +421 2 43 33 35 72
E-mail: hovorca@antimon.gov.sk
Web: www.antimon.gov.sk